

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 2. In quo traduntur quædam generalia documenta de Irregularitate,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

Ad cuius bonum spectat, ne quilibet ad Ordines, sicut ad alia sacramenta admitatur indifferenter.

6. Quarta pars definitionis, *Impedit acceptionem Ordinis Ecclesiastici, & usum eius usum, quatenus Ordo est*, indicat formam, seu formalem effectum irregularitatis: qui est impedire acceptionem Ordinis, vel aliquem eius usum. Vbi aduerte ex Nauar. in Enchir. cap. 27. nu. 191. illius disunctionis, vel aliquem eius usum, rationem hanc esse, quod quaedam sit irregularitas impediens ascensum ad ordinem superiorem, quæ non impedit exercitium Ordinis iam suscepti, iuxta illud in cap. finali, 13. quæst. 1. Non omnia quæ ordinandum impediunt, ordinatum deiciunt: & quædam quæ sic impedit vnum exercitium Ordinis suscepti: vt tamen non impediatur aliud exercitium eiusdem, vel alterius Ordinis: vt in cap. 2. De clerico ægotante, Sacerdos cui abscissi erant duo digiti cum parte palmæ, prohibetur Missam celebrare, non item alia officia sacerdotalia exercere.

Adde, quod ibidem Nauar. premisit, illa reduplicatione: *Quatenus Ordo est*, indicari discrimen quoddam quo irregularitas adhuc separatur à censuris: quæ impediunt Ordinum susceptionem, & exercitia: aut quatenus sunt communicationis quædam fidelium, vt excommunicatio: aut quatenus sunt officia quædam Ecclesiastica: hoc est, à personis tantum Ecclesiasticis obeunda, vt suspensio; aut quatenus sunt vsus sacramentorum, vt interdictum. Irregularitas vero eadem exercitia impedit, quatenus sunt vsus Ordinum: quia per se primo respicit diuinorum reuerentiam, quæ seruanda est in ipsorum Ordinum vsu. Vbi aduerte quod cum Ordines per se sint inuicem subordinati: ita ut inferiores præsupponantur à superioribus, illique ad hoc ordinentur, irregularitatem impediendo acceptionem vnius Ordinis, consequenter impedire acceptionem cæterorum Ordinum, etiam si non impediatur semper vsus iam acceptorum, prout in sequentibus dicitur.

7. Reliqua pars definitionis, *institutum ad reuerentiam diuinorum*, continet finem irregularitatis: quam adhuc separat à censuris: quarum proximus finis est non quidem reuerentia diuinorum, sicut irregularitatis: sed emendatio delinquentis, ad conseruationem Ecclesiasticæ disciplinæ.

Diuidi autem potest generaliter irregularitas, vt ex propofita definitione patet, in eam quæ ex facto, & in eam quæ ex defectu provenit. Cuius vtriusque varietas sunt species, nam ex defectu quinque proveniunt. Prima ex defectu animæ, secunda ex defectu corporis, tertia ex defectu natalium, quarta ex defectu ætatis, quinta ex defectu libertatis. Et cum factum duplex sit, quoddam cum delicto, & quoddam sine delicto: ab hoc duæ præcipuæ species oriuntur: vna est ex bigamia, quam aliqui vocant ex defectu Sacramenti: altera ex homicidio licito, quam aliqui vocant ex defectu leuitatis. Ab illo vero oriuntur octo. Prima ex homicidio illicito secunda ex iteratione baptismi, tertia ex indebita susceptione Ordinis, quarta ex vsu Ordinis indebito, quinta ex aliquo actu infidelitatis, sexta ex infamia, septima ex quocumque alio delicto enormi & notorio, propter quod meretur quis deponi.

CAPVT II.

In quo traduntur quedam generalia documenta de Irregularitate.

SVMMARIVM.

- 8 Irregularitas non incurritur ob solum conatum sine effectu: ea vt ad Ordinem primario, sic ad beneficium secundario redditur inhabilem.
- 9 An idem secundarius effectus contingat cum Irregularitate si dubia.
- 10 Irregularitas adueniens non priuat beneficio, nec iurisdictio- ne præhabita.
- 11 Violatio irregularitatis peccatum est suo genere mortale.
- 12 Quando in dubio iudicandus sit quis irregularis.
- 13 In irregularitate incurrenda non est differentia inter clericum, & laicum.

- 14 Irregularitas non impedit absolutionem sacramentali: neque per hanc, illi tollitur.
- 15 Ignorantia etiam inuincibilis irregularitatis non impedit, quin ea incuratur, nisi impossibilitas ob culpam quæ similiter ignoretur.
- 16 Irregularitas aliquando indelebilis est, aliquando per seipsam cessat.

PRIMUM documentum est: Etiam in casu expresso in iure actum interiore coniunctum cum solo conatu exteriori, absque consummatione actus exterioris, non inducere irregularitatem. Hoc tangit Couar. ad Clem. Si furiosus; sub initium secundæ partis. Et probatur, quia irregularitas imponitur ob factum. Atque is qui solummodo conatur facere, non facit reuera.

Secundum est (quod iam attigimus, & de quo late Suarez tomo 5. disput. 40. sect. 2. num. 29. & aliquot sequentijs) præter primarium irregularitatis effectum inhabilitandi ad Ordines tum recipiendos tum receptos exercendos, esse alium secundarium inhabilitandi ad beneficium Ecclesiasticum recipiendum: ita ut irregularitas præcedens collationem beneficii, eam subsecutam reddat nullam. De quo agendi commodior locus erit in sequenti tractatu, cap. 11. num. 15. Hic monendum est primo, quod Suarez habet num. 36. bonam illius rationem esse, quod conferentis voluntas, ex qua pendet validitas collationis, non sit censenda alia, quam conferendi secundum canones, etiam adeo non habenti impedimentum canonicum: inde enim fit, quod sciens illud omnino recusat conferre, aut certe impedimentum ipsum tollit per dispensationem si eius dandæ sufficientem habeat potestatem. Monendum est secundo, quod Nauar. notat in Enchir. cap. 27. num. 194. versu, Ad questum: illum qui tacita irregularitate impetrauit beneficium, egerere necessario dispensatione, ad illud licite retinendum: teneque fructus ante perceptos restituere, prout Couar. expressit ad regulam, Peccatum, par. 2. §. 8. num. 6. in fine multis alijs citatis. Quod vtrumque est consequens ex nullitate memorata. Monendum est tertio, non sufficere, vt illa dispensatio in irregularitate & retentione beneficii impetrati simplex sit, si possessionem illius acceperit scienter, id est, sciens se irregularem esse: adeoque inhabilem ad illud. Etenim qui per id incidit in intrusionem, quæ ex natura sua, intrudentem se, reddit inhabilem ad id ipsum beneficium, fit vt talis non sit proxime capax eiusdem beneficii quantumuis dispensetur cum eo in irregularitate, & beneficii retentione: nisi per Papam ad illud rehabilitetur: quia per eiusmodi dispensationem sublata est tantum inhabilitas secuta ex irregularitate: non etiam secuta ex intrusione: adeo ut in petitionis suæ literis, debeat exprimere & exponere Papæ, illam intrusionem, id est, quod sciens se irregularem esse, possessionem acceperit. Ita post Felinum ad cap. In nostras; De rescriptis, corol. 2. notat Nauar. in eodem versu, Ad questum.

Si quæras; An secundarius ille effectus locum habeat in eo de cuius irregularitate dubitatur. Respondetur distinctione: nam si quis existens in tali dubio acciperet beneficium, valde probabile est collationem esse nullam: quia ex ante dictis num. 3. iudicandus est inhabilis ad officium Ordinum, propter quod beneficium Ecclesiasticum datur ex cap. 16. De rescriptis in sexto, & quo ipsum nititur sicut ad officium fundamento suo, ex Panor. ad cap. Cum dilectus: de consuetud. num. 20. adeoque ille mala fide accipiens nihil habere videtur vnde excusetur. Si autem quis nihil dubitans, sed bona fide putans se minime irregularem esse acciperet beneficium, probabile est collationem esse validam. Nam cum ipse non sit aperte irregularis sed dubius: bonaque fide possideat beneficium, merito iudicabitur quod melior tunc sit conditio possidentis.

Si iterum quæras, An irregularis adueniens post beneficium iam acceptum inducat huius priuationem. Respondet Panor. ad cap. Clericis. Ne Clerici vel Monachi, num. 22. (& communem sententiam esse notat. Nauar. in Enchir. cap. 27. nu. 249. versu §. 3.) propter irregularitatem non esse quæ ipso iure priuatum beneficium quod ante habeat: sed esse priuandum per sententiam Iudicis, prout in illo cap.

Clericis

Clericis, indicant verba futuri temporis: Si quis tale quid fecerit, honorē priuetur, & loco. Ratio vero est, quod irregularitas de se excludat tantum ab Ordine; ut patet ex ante tradita illius definitione, & eiusdem declaratione. Quare ex vi sua non tollit beneficium. Nec item tollit ex iuris interpretatione, quæ in materia pœnali fieri debet cū restrictione verborum, ad illud solum quod sonant. Videndus est Suarez in citata sect. 2. assertione quinta. Qui sub finem eiusdem sectionis, eidem doctrinæ congruenter docet, nec irregularitatem inducere priuationē iurisdictionis annexæ beneficio: siue in exteriori, siue in interiori foro. Atque ad hoc Parochum irregularem, pro iurisdictione sua ordinaria, posse alicui approbato ab Episcopo facere potestatem audiendi confessiones suorum subditorum: sique ipsemet audiat (*si enim si peccet, quia is actus est Ordinis sacerdotalis*) absolutionem ab ipso datam sufficienter disposito, esse validam.

Adverſus autem irregularem non modo non esse beneficium priuatum, sed nec priuandum, quando irregularitas provenit ex ægritudine: quoniam afflictio non est addenda afflictio: sed potius miseræ ipsius miserendum est, cap. Ex parte, De clerico ægroante: atque si curam animarum habeat, constituendus est illi coadutor, si Episcopus sit ex cod. cap. vel Vicarius, si sit Curatus, ex cap. De Rectoribus, eodem titulo: aut si ad vitandum populi scandalum, titulus beneficij transferendus sit in alium, referuanda est congrua fructuum portio, ipsi ægro ad vitam necessaria, ex cap. Tuas nos, eod. item titulo.

Tertium documentum est: Irregularem suscipiendo quemcumque Ordinem vel in suscepto ministrantem ex officio (*non item eo modo, quo laicus*) ante obtentam dispensationem, mortaliter peccare: nempe agendo contra Ecclesiæ præceptum in re sacra valde graui. Ad quod facit cap. vltimum, De temporibus ordinationum. Idque exprimens Suarez tomo 5. disput. 4. o. sect. 2. addit ob tale peccatum nec irregularitatem nouam nec aliam pœnam canonicam incurri, quia non inuenitur imposita. Pro quo Henriquez lib. 14. cap. 5. §. 2. plures citat in margine lic. N.

Quartum documentum est: Quæstionem qua queritur, An in dubio quis iudicandus sit irregularis, explicandum esse quoad vtrumque forum, prout explicat Nauar. ad cap. Si quis autem: De penitentia dist. 7. nu. 35. Couar. ad Clemen. Si furiosus, in initio num. 3. supponendo tale dubium posse esse iuris, aut facti. Iuris quidem, cum dubitatur de aliqua irregularitate an in iure habeatur. Exemplum est cum vertitur in dubium, An per iteratam Eucharistiæ consecrationem, fiat quis irregularis irregularitate ex iteratione sacramenti: facti vero, cum certum quidem est irregularitatem impositam esse in iure pro aliquo actu, ut pro homicidio: sed dubium est de persona: ut, An ei, quem secum plures alij vulnerauerunt, ipse inſixerit lethale vulnus. Responsio igitur ad propositam quæstionem his suppositis est: Quando dubium fuerit iuris, nullum ex eo censendum irregularem: cum id requirat ius expressum, ex cap. Is qui, De sententia, ex comm. in 6. ad irregularitatem exigente, ut ea sic in iure expressa: qualis non censetur, quæ in eo sic occulta est, ut sapientes nequeant illam detegere. Quando vero dubium fuerit facti, cum qui tali facto peccauit censendum irregularem, iuxta cap. Ad audientiam, & cap. Significasti, 2. §. Quod si discerni, De homicidio, sed ea ratione, qua propositum est in præcedenti num. 3. Atque de modo id ipsum dubium deponendi, vide tradita generaliter de conscientia dubia, ac de scrupulosa in præced. tomo 1. lib. 13. cap. nono, & aliquot sequentibus: quæ in hac specie dubij locum habent perinde, ac in aliis.

Quintum documentum, quod Sylva habet in verbo Homicidium 3. quæst. 1. in fine, est, In irregularitate contrahenda non esse differentiam, siue in iure, siue in communi Doctorum doctrina, inter Clericum, & laicum: sed vbi cumque irregularis est laicus, esse & Clericum, ac contra: excepta irregularitate ex homicidio fortuito quando committitur vacando rei prohibita propter periculum homicidij: ut est Clerico exercitium chirurgicæ. Quod plenius intelligitur per dicenda in sequenti numer. 117. 119. & 120.

Sextum est: Absolutione sacramentali (à cuius susceptione,

vi pote que non est actus Ordinis, irregularitas non excludit) tolli posse peccatum, propter quod incurritur irregularitas eadem remanente. Ita post Cardinalem Nauar. in præced. num. 191. tradit. Et ratio est: quod sacramentalis absolutio, cuius capax est irregularis sicut aliorum sacramentorum excepto Ordine (prout notat etiam Henriquez lib. 14. cap. 1. num. 2.) simul omnia peccata mortalia, nec vnum sine alio tollat: non tollat autem irregularitatem, ut expressit glossa ad c. Ventum est, verbo *Cicatrice*, n. q. 1. quare quidem ea non est peccatum sed impedimentum tollendum dispensatione. Ceterum quamuis non sufficiat irregularem absolutum esse à peccato, sed debeat liberari ab irregularitate ut licite possit vel Ordines suscipere, vel susceprosexercere: attamen cum irregularitas provenit ex peccato omnino occulto, nemo tenetur se infamem reddere, aut exponere, mortis periculo ad obtinendam dispensationem. Namque metus grauis ac cadens in constantem virum excusat illum in tali casu: iuxta doctrinam de eodem metu traditam in præced. libro 11. cap. 8. Hinc occultus homicida si periculum sit ne extremo supplicio afficiendus cognoscatur si abstineat à celebratione Missæ, poterit absque vlla dispensatione celebrare præmissa confessione, ut expressit Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 239. rationem addens, quod lex naturalis defendenda fama, vitæque sua, præstat legi humanæ de abstinentia ab vsu Ordinis in irregularitate.

Septimum documentum est: Ignorantiam solius irregularitatis, etiam si inuincibilem, non impedire quin ea incuratur. Hoc habet Suarez in eadem disput. 4. o. sect. 5. num. 8. ex illo fundamento; quod ignorantia quæ non excusat à culpa, nec excuset à pœna: Talis autem est, quæ etsi sit pœnæ, non est tamen culpæ: ut cum aliquid scitur malum esse, ideoque pœna dignum tam diuina quàm humana; sed ignoratur in particulari quamnam lex imponat: vide antedicta in libro decimotertio cap. 26. quæst. 2. Quod si ignorantia fuerit inuincibilis tam culpæ ob quam imponitur irregularitas, quam ipsius irregularitatis: ab hac sicut & ab illa erit excusatio.

Postremum documentum est: Irregularitatem aliquando indelebilem esse, aliquando per se ipsa cessare. Prior pars probatur: quia cum irregularitas nascitur ex impossibilitate perpetua exequendi munus Ordinis, ut in muto, aut trunco manibus: ex impossibilitate celebrandi Missam, nullum esse potest tunc Ecclesiasticum remedium ad illam amolendam, ex D. Thoma 5. parte quæst. 82. artic. vltimo ad 3.

Posterior vero probatur: quia cessante defectu, ex quo irregularitas provenit, ipsa quoque cessat: iuxta illud in cap. Statuimus, distinct. 6. Ecclesiæ prohibitiones, proprias habent causas, quibus cessantibus cessant & ipsæ. Quod etiam confirmatur argumento, tum eiusdem capituli, tum sequentis: & cap. Neophytus, ead. distinct. in quo illa verba ex D. Ambrosio habentur: Vbi causa non adhæret, vitium non imputatur. Illustratur quoque variis exemplis tum aliis quæ Henriquez habet in lib. 14. cap. 17. §. 3. tum his: scilicet quod ille qui in corporis defectum repulsus est à susceptione Ordinum, ad eos admitti debeat, si talis defectus cessauerit: sic ille qui repulsus est eo quod vxoratus esset, mortua vxore, aut secuta separatione pendebitam Ecclesiæ auctoritatem, quasi esset e causa, promoueri potest. Item irregularitas quæ ex infamia nascitur, restituta fama cessat: & ea per quam aliquis ob ignorantiam repellitur à susceptione vel vsu aliquorum Ordinum, tollitur eo ipso, quod is ad sufficientem scientiam peruenit. Sic etiam cum irregularitas nascitur ex defectu ætatis, aut defectu libertatis, ipsa tollitur eo ipsa quod illam patiens ad legitimam ætatem peruenit, aut libertate donatur, & sic de aliis: quæ quia sunt in homine, faciunt ipsum irregularem. Num cætera ideo faciant, quod præcesserint in ipso: ut fuisse natum ex fornicatione, perpetrasse homicidium & similia: quæ nunquam cessant: quia quod factum est, infictum esse nequit. Vnde irregularitas quam inducunt, perseverat quoad non tollitur dispensatione.